

Dokumentas atspausdintas iš teismų praktikos paieškos sistemos INFOLEX. Praktika
(www.teismupraktika.lt)

Kortelė:

306912_RegNr_3K-3-488/2011

<http://www.infolex.lt/tp/306912>

Santrauka:

Bankrutuojančios įmonės kreditoriai prašė pripažinti neteisėtais kreditorių susirinkimo nutarimus, kadangi buvo pažeista kreditorių balsų skaičiavimo tvarka. Pirmosios instancijos teismas skundą atmetė, o apeliacinės instancijos teismas - tenkino iš dalies. Kreditoriai pateikė kasacinį skundą.

LAT konstatavo, kad apeliacinės instancijos teismas be pagrindo atmetė kreditorių skundą dalyje dėl susirinkimo nutarimo dėl informacijos apie bankroto bylos eigą tvirtinimo. LAT pabrėžė, kad kreditorių teisė gauti informaciją apie įmonės bankroto bylos eigą turėtų apimti ne tik tiesioginę informaciją, susijusią su bankroto bylos procesine eiga, bet ir kitą teisiškai reikšmingą informaciją, susijusią su nagrinėjama bankroto byla. Kreditorius, manydamas, kad bankrutuojančios įmonės sandoris pažeidžia jo teises, turi teisę jį ginčyti actio Pauliana pagrindu, todėl tinkamas teisės gauti informaciją apie įmonės bankroto eigą užtikrinimas yra svarbi kreditorių teisių įgyvendinimo prielaida, nes kreditorius, laiku negavęs tikslios ir išsamios informacijos, negali priimti tinkamo sprendimo dėl savo reikalavimų. Informacija apie įmonės iki bankroto bylos pradžios vykdytą veiklą ir su ta veikla susijusios apskaitos ir kiti dokumentai turėtų pateikti į informacijos, kuria bankroto administratorius turėtų pateikti kreditoriams, sąrašą, nes tiesiogiai ar netiesiogiai galėtų paveikti kreditorių veiksmus, kartu ir bankroto bylos eigą.

LAT pakeitė apeliacinės instancijos teismo nutartį.

Civilinė byla Nr. 3K-3-488/2011
Teisminio proceso Nr. 2-55-3-02830-2010-1
Procesinio sprendimo kategorija 27.3.2.1
(S)

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2011 m. gruodžio 9 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų: Egidijaus Baranausko, Gražinos Davidonienės (pranešėja) ir Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas),

rašytinio proceso tvarka teismo posėdyje išnaginėjo civilinę bylą pagal **kreditoriaus UAB „Gamafonas“** kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų syriaus teisėjų kolegijos 2011 m. balandžio 14 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal kreditorių UAB „Naujasis Bruklinas“, UAB „Gamafondas“, UAB „Mulga“, UAB „Kauno audinių projektas“ skundus dėl bankrutuojančios UAB „MV Retail“ 2010 m. liepos 19 d. kreditorių susirinkimo nutarimų pripažinimo neteisėtais ir negaliojančiais.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

2010 m. vasario 23 d. teismas iškėlė bankroto bylą UAB „MV Retail“, paskyrė įmonės administratorių, patvirtino įmonės kreditorių sąrašą ir finansinius reikalavimus.

Bankrutuojančios įmonės kreditoriai UAB „Naujasis Bruklinas“, UAB „Gamafondas“, UAB „Mulga“ ir UAB „Kauno audinių projektas“ pateikė teismui skundus, kuriais prašė pripažinti neteisėtais ir panaikinti 2010 m. liepos 19 d. bankrutuojančios įmonės kreditorių susirinkimo nutarimus: dėl susirinkimo darbotvarkės tvirtinimo, susirinkimo pirmininko ir sekretoriaus rinkimų (Nr. 1); dėl kreditorių susirinkimo pirmininko rinkimų (Nr. 2); dėl administratoriaus veiklos ataskaitos patvirtinimo (Nr. 5); dėl įgaliojimų suteikimo kreditorių susirinkimo pirmininkui pasirašyti pavedimo sutartį su bankroto administratoriumi (Nr. 6); dėl administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo (Nr. 7); dėl įmonės pripažinimo bankrutavusia ir likviduojama dėl bankroto (Nr. 8); dėl įmonės turto realizacijos ir likvidavimo (Nr. 9); dėl kreditorių susirinkimo sušaukimo tvarkos tvirtinimo (Nr. 10); dėl informacijos apie bankroto bylos eigą tvirtinimo (Nr. 11). Jie nurodė, kad susirinkime buvo pažeista ĮBĮ nustatyta kreditorių balsų skaičiavimo tvarka. Susirinkimo protokole administratorius netiksliai nurodė sąlygas, kuriomis kreditoriai sutiko patvirtinti jo ataskaitą, taip pat iškraipė kreditorių pasiūlymo dėl galimybės susipažinti su visais įmonės dokumentais turinį.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nutarčių esmė

Vilniaus apygardos teismas 2010 m. gruodžio 15 d. nutartimi kreditorių skundus atmetė. Teismas nurodė, kad įmonės administratorius pripažino, jog, skaičiuojant kreditorių susirinkimo balsus, buvo padaryta aritmetinių klaidų, todėl pateikė pakoreguotą kreditorių susirinkimo protokolą. Teismas nustatė, kad už nutarimus Nr. 5 ir Nr. 11 balsavo kreditoriai, kurių teismo patvirtintų reikalavimų suma vertine išraiška sudarė 66,77 proc. patvirtintų reikalavimų sumos, už nutarimą Nr. 7 balsavo kreditoriai, kurių teismo patvirtintų reikalavimų suma vertine išraiška sudarė 50,39 proc. patvirtintų reikalavimų sumos, todėl konstatavo, kad už šiuos nutarimus balsavo reikiamas kreditorių balsų skaičius ir jie priimti ĮBĮ 24 straipsnio 1 dalies nustatyta tvarka. Teismas taip pat nustatė, kad ir kiti susirinkimo nutarimai buvo priimti (nepriimti) laikantis ĮBĮ 24 straipsnio 1 dalies nuostatų. Dėl kreditorių susirinkimo nutarimo Nr. 11 (informacijos apie bankroto bylos eigą tvirtinimas) teismas nurodė, kad kreditorių UAB „Naujasis Bruklinas“ ir UAB „Gamafondas“ atstovas pasiūlė įtraukti nuostatą dėl galimybės kreditoriams susipažinti su visais įmonės dokumentais ir savo sąskaita daryti jų kopijas. 2010 m. liepos 19 d. kreditorių susirinkimo protokolo turinys patvirtina, kad šį pasiūlymą administratorius įtraukė, protokole aiškiai nurodant, jog kreditorius turi teisę susipažinti su bankroto bylos eiga susijusia informacija.

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, išnagrinėjusi kreditoriaus UAB „Mulga“ atskirąjį skundą, 2011 m. balandžio 14 d. nutartimi pirmosios instancijos teismo nutartį pakeitė: panaikino nutarties dalį, kuria atmetas kreditoriaus UAB „Mulga“ skundas dėl kreditorių susirinkimo nutarimo Nr. 7 pripažinimo negaliojančiu ir šią skundo dalį patenkino – pripažino 2010 m. liepos 19 d. kreditorių susirinkimo nutarimą Nr. 7 negaliojančiu; kitą nutarties dalį paliko nepakeistą. Teisėjų kolegija nustatė, kad už kreditorių susirinkime priimtą nutarimą Nr. 7 balsavo 49,51 proc. visų teismo patvirtintų kreditorinių reikalavimų turinčių kreditorių, t. y. nepakankamai kreditorių, todėl šis nutarimas buvo priimtas pažeidus ĮBĮ 24 straipsnį. Dėl kreditorių susirinkimo nutarimo Nr. 11 teisėjų kolegija pažymėjo, kad kreditorių atstovo pasiūlymas, jog į informacijos apie bankroto bylos eigą suteikimo tvarką būtų įtraukta nuostata dėl galimybės kreditoriams susipažinti su visais bankrutuojančios įmonės dokumentais prieštarauja ĮBĮ 21 straipsnio 2 dalies 2 punkto nuostatoms. ĮBĮ normos, reglamentuojančios administratoriaus funkcijas ir įgaliojimus, yra imperatyviojo pobūdžio. Šių normų reikalavimai negali būti keičiami nei pavedimo sutartimi, nei konkrečiais kreditorių susirinkimo nutarimais. Administratorius įtraukė į susirinkimo protokolą kreditorių pasiūlymą, laikydamasis ĮBĮ nuostatų, todėl nėra pagrindo nutarimą Nr. 11 pripažinti negaliojančiu.

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai

Kasaciniu skundu kreditorius UAB „Gamafondas“ prašo panaikinti pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nutarčių dalis dėl kreditorių susirinkimo nutarimo Nr. 11 ir priimti naują sprendimą – pripažinti, kad nutarimas Nr. 11 taip, kaip jis suformuluotas 2010 m. liepos 19 d. kreditorių susirinkimo protokole, yra negaliojantis, pripažinti galiojančiu kreditorių susirinkime priimtą nutarimą Nr. 11 „Patvirtinti administratoriaus siūlomą informacijos apie bankroto bylos eigą teikimo tvarką papildant ją tuo, kad teismo patvirtinti kreditoriai turi teisę susipažinti su visais bankrutuojančios įmonės dokumentais ir savo sąskaitą daryti šių dokumentų kopijas“.

Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:

1. *Dėl ĮBĮ 11, 21, 23 straipsnių netinkamo aiškinimo ir taikymo.* Kasatoriaus teigimu, teismai pažeidė materialiosios teisės normas, reglamentuojančias kreditorių teisę susipažinti su

bankrutuojančios įmonės dokumentais. Administratoriaus funkcijos ir įgaliojimai, teikiant informaciją kreditoriams, įtvirtinti ĮBĮ 11 straipsnio 3 dalies 15 punkte, bet ne 21 straipsnio 2 dalies 2 punkte, kuriame nustatyta kreditorių teisė gauti iš administratoriaus informaciją apie įmonės bankroto bylos eigą. ĮBĮ 23 straipsnio 11 punkte nustatyta, kad kreditorių susirinkimas turi teisę nustatyti, kokia tvarka kreditoriai gauna iš administratoriaus informaciją apie įmonės bankroto bylos eigą, 17 punkte – kreditoriams numatyta teisė spręsti kitus kreditorių susirinkimo kompetencijai priskirtus klausimus. Nustatant kreditorių teisių ribas, ĮBĮ 21, 23 straipsniai turi būti aiškinami neatskiriamai nuo kitų ĮBĮ, CPK ir kitų teisės aktų normų. Teisės gauti informaciją apie bankroto bylos eigą ir teisės susipažinti su visais bankrutuojančios įmonės dokumentais turinys yra skirtingas. Informacija apie bankroto bylos eigą atskleidžia, kokius veiksmus atliko administratorius po bankroto bylos iškėlimo, o teisė susipažinti su visais įmonės dokumentais suteikia kreditoriams teisę sužinoti apie įmonės veiklą iki bankroto bylos iškėlimo. Po bankroto bylos iškėlimo sprendimus priima kreditorių susirinkimas ir teismas. Neabejotina, kad kreditorių susirinkimui apsisprendžiant, kaip balsuoti, sprendžiant klausimus dėl administratoriaus veiksmų, bankroto pripažinimo tyčiniu, įmonės pripažinimo bankrutavusia, turto pardavimo kainos ir tvarkos nustatymo, ūkinės komercinės veiklos tęsimo ir kt., yra būtina susipažinti su visais įmonės dokumentais. Priešingu atveju kreditorių susirinkimas sprendimus priimtų remdamasis tik administratoriaus ataskaitomis ir siūlymais, bet ne patikrinta informacija, tai sukurtų prielaidas administratoriui veikti nekontroliuojamai, o kreditorių vaidmuo bankroto byloje taptų deklaratyvus. Kreditoriams, ilgą laiką bendradarbiavusiems su bankrutuojančia įmone, yra gerai žinoma įmonės veiklos specifika, pagrindiniai tiekėjai ir klientai, įprastos atsiskaitymo sąlygos ir pan., todėl, susipažinę su įmonės dokumentais, jie gali ne tik kontroliuoti, ar administratorius ginčija visus abejotinus sandorius ir daro teisingas išvadas dėl tikrųjų bankroto priežasčių, bet ir, gindami savo teises, įpareigoti jį imtis atitinkamų veiksmų. Apribojus kreditoriams galimybę aktyviai veikti, susidarytų palankios sąlygos administratoriui veikti išimtinai savo ar atskirų grupių interesais, tai prieštarauja bankroto tikslams ir viešajai tvarkai.

2. *Dėl nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos dėl kreditorių susirinkimo priimtų nutarimų galiojimo, ginčijimo ir keitimo tvarkos.* Kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad, nors ĮBĮ 24 straipsnio 5 dalies nuostatoje nesuformuluota teisės administratoriui skusti teismui kreditorių susirinkimo (nutarimo) sprendimus, tačiau tai kyla iš administratoriaus, kaip specialaus bankroto teisės subjekto, turinčio specialią įstatymo jam suteiktą kompetenciją, teisinės padėties ir yra vienareikšmiškai pripažįstama teismų praktikoje (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2005 m. gruodžio 7 d. nutartis, priimta civilinėje byloje *bankroto administratorius v. likviduojama UAB „Baltic retail“*, bylos Nr. 3K-3-650/2005). Teismai, vertindami, ar administratorius turi teisę savavališkai keisti kreditorių siūlymų ir nutarimų turinį, priėjo prie išvados, kad administratoriaus veiksmai yra teisėti, nes nutarimo Nr. 11, kurį savavališkai protokole performulavo administratorius, turinys atitinka ĮBĮ nuostatas. Kasatorius nesutinka su šia išvada, nes, nepriklausomai, kokie pasiūlymai kreditorių susirinkime buvo teikti ar kokio turinio nutarimai priimti, administratorius, rengdamas protokolą, neturi teisės iškraipyti pasiūlymų ir nutarimų turinio, motyvuodamas tuo, jog, jo nuomone, jų turinys neatitinka įstatymo nuostatų. Administratorius privalo laikytis įstatymo nustatytos kreditorių susirinkimų nutarimų teisėtumo patikrinimo ir keitimo tvarkos: jis turi teisę ir pareigą kreiptis į teismą ir ginčyti nutarimus. Teisė revizuoti kreditorių susirinkime priimtų nutarimų turinį pagal ĮBĮ suteikta tik teismui.

Pareiškime dėl prisidėjimo prie kasacinio skundo kreditorius UAB „Kauno audinių projektai“ palaiko skundo argumentus ir prašo tenkinti.

Atsiliepime į kasacinį skundą atsakovas bankrutavusi UAB „MV Retail“ prašo skundą atmesti, apeliacinės instancijos teismo nutarties dalį dėl nutarimo Nr. 11 palikti nepakeistą. Jame nurodoma, kad pasiūlymas dėl kreditorių teisės susipažinti su visais bankrutuojančios įmonės dokumentais prieštarauja ĮBĮ 21 straipsnio 2 dalies 2 punktui. Suteikus kreditoriams galimybę susipažinti su visais įmonės dokumentais, administratoriaus funkcijos būtų perkeliamos jiems, o

sandoriai, kurie laikomi įmonės komercine paslaptimi, paviešinti. Tai prieštarauja administratoriaus pareigai ginti ne tik kreditorių, bet ir įmonės interesus (ĮBĮ 11 straipsnio 14 punktą).

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a :

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl kreditorių teisės gauti informaciją apie bankroto bylos eigą

Kreditoriai, kaip teisinių santykių, susiklostančių vykstant bankroto procesui, dalyviai, yra vieni pagrindinių bankroto proceso subjektų, lemiančių bankroto proceso kolektyvinį pobūdį. Bankroto procese siekiama patenkinti ne pavienių, o visų kreditorių finansinius reikalavimus ir interesus. Įmonių bankroto įstatymo (toliau – ĮBĮ) 21 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatyta, kad kreditoriai, kurių reikalavimus patvirtino teismas, turi teisę dalyvauti kreditorių susirinkimuose ir ginti savo teises. Taip visų kreditorių interesai yra sujungiami ir jiems atstovaujama, nes įmonių bankroto procedūras vykdo ne pavieniai kreditoriai, o kreditorių visuma (kreditorių susirinkimas ar kreditorių komitetas, jeigu toks yra sudaromas). Tik kreditorių visuma sprendžia tokius esminius su bankrutuojančios įmonės veikla susijusius klausimus, kaip antai, tęs ar nutrauks įmonė savo ūkinę komercinę veiklą, įmonė bus likviduojama ar bus sudaryta taikos sutartis ir pan. Kreditorių, kaip visumos, teisė spręsti bankrutuojančios įmonės reikalus – tai kreditorių autonomijos principo išraiška.

ĮBĮ 11 straipsnio 3 dalies 15 punkte nurodyta, kad įmonės administratorius teikia informaciją kreditoriams, savininkui (savininkams) kreditorių susirinkimo nustatyta tvarka. Tokios informacijos teikimas yra viena iš bankroto administratoriaus funkcijų. ĮBĮ 21 straipsnio 2 dalies 2 punkte nustatyta, kad kreditoriai, kurių reikalavimus patvirtino teismas, turi teisę kreditorių susirinkimo nustatyta tvarka gauti iš administratoriaus informaciją apie įmonės bankroto bylos eigą.

Nagrinėjamoje byloje yra keliamas sąvokos „informacija apie bankroto bylos eigą“ aiškinimo klausimas. Bankroto byla yra civilinė byla, kuri iškeliama ir nagrinėjama teisme Civilinio proceso kodekso nustatyta ginčo teiseną, išskyrus ĮBĮ nustatytas išimtis. Bankroto bylos iškėlimas sukelia itin svarbius tiek materialinius, tiek procesinius padarinius. Materialiniai teisiniai padariniai yra tie, kuriuos lemia įmonės, kuriai iškelta bankroto byla, taip pat kitų teisinių santykių subjektų elgesio ribas materialiosios teisės veikimo srityje, nustato šiems teisinių santykių dalyviams naujas pareigas arba suteikia jiems naujų teisių. Procesiniai teisiniai padariniai lemia proceso teisinių santykių dalyvių teisių ir pareigų pasikeitimą. Įsisteisėjus teismo nutarčiai iškelti bankroto bylą, prasideda bankroto bylos nagrinėjimo stadija, kurios metu siekiama nustatyti visus bankrutuojančios įmonės kreditorius ir spręsti, ar pagrįsti jų reikalavimai, paneigti nepagrįstus reikalavimus ir patvirtinti pagrįstus kreditorių reikalavimus, bei suformuoti bankrutuojančios įmonės turto masę, iš kurios vėliau bus tenkinami kreditorių finansiniai reikalavimai. ĮBĮ 21 straipsnyje išvardytos teisės, suteikiamos bankrutuojančios įmonės kreditoriams, kurie jas įgyja nuo reikalavimų patvirtinimo momento. Minėta, kad viena iš kreditorių teisių – teisė kreditorių susirinkimo nustatyta tvarka gauti iš administratoriaus informaciją apie įmonės bankroto bylos eigą.

ĮBĮ nepateikta sampratos, kokia informacija laikytina informacija apie įmonės bankroto eigą. Vertinant šią sąvoką siaurąja prasme, tokia informacija būtų galima laikyti procesinius sprendimus (nutartis, rezoliucijas ir pan.), kurie yra priimami teismo bankroto byloje, tačiau, teisėjų kolegijos vertinimu, toks supratimas apie kreditoriams teiktinos informacijos turinį būtų per siauras. Teisėjų kolegija konstatuoja, jog kreditorių teisė gauti informaciją apie įmonės bankroto bylos eigą turėtų

būti aiškinama teisės normų, reglamentuojančių bankroto tikslus, kreditorių teisių apimtį bei jų reikalavimų gynimo būdus, kontekste, todėl turėtų apimti ne tik tiesioginę informaciją, susijusią su bankroto bylos procesine eiga, bet ir kitą teisiškai reikšmingą informaciją, susijusią su nagrinėjama bankroto byla.

Pagrindinis bankroto procesui keliamas tikslas – patenkinti kreditorių reikalavimus. Šis tikslas yra galutinis rezultatas, kurio siekiama bankroto procedūromis. Aiškindamas ĮBĮ normų taikymą, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra pažymėjęs, kad bankroto proceso tikslas yra tenkinti kreditorių reikalavimus iš bankrutuojančios įmonės turto, tuo pačiu metu – įmonei – skolininkei likviduojant skolų našta, taip apsaugant kreditorius nuo dar ilgesnio bankrutuojančios įmonės atsiskaitymų uždelsimo (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2007 m. spalio 17 d. nutartis, priimta civilinėje byloje *VSDF Vilniaus miesto skyrius v. UAB „Revi“*, bylos Nr. 3K-7-326/2007). Šiems tikslams įgyvendinti yra naudojami įvairūs teisiniai instrumentai, kuriais kreditoriai siekia išsaugoti bankrutuojančios įmonės turtą ir patenkinti savo reikalavimus.

Būtent dėl šio kreditorių teisių ir interesų gynimo aspekto praktikoje pripažįstama, kad bankrutuojančios įmonės kreditorius nepraranda teisės ginčyti įmonės sandorius CK 6.66 straipsnio pagrindu. Įmonei iškėlus bankroto bylą, ji įgyja specialų teisinį statusą, tačiau nepraranda civilinio teismo, taip pat turi teisę sudaryti sandorius, tačiau tokia jos galimybė ribojama Įmonių bankroto įstatymo, todėl galimi atvejai, kai sandorį, pažeidžiantį kreditoriaus interesus, sudaro ir bankrutuojanti įmonė, pavyzdžiui, pažeisdama nustatytą kreditorių reikalavimo eiliškumą, ji, neatsiskaičiusi su pirmos eilės kreditoriumi, atsiskaito su antros eilės kreditoriumi. Tokie atvejai galimi tiek dėl bankrutuojančios įmonės administratoriaus nesąžiningumo, tiek ir dėl nepakankamos bankroto bylą nagrinėjančio teismo ar kreditorių susirinkimo kontrolės. Įmonių bankroto įstatyme nenustatyta draudimo bankrutuojančios įmonės kreditoriams ginti savo teises, todėl kreditorius turi teisę ginti savo interesus ne tik Įmonių bankroto įstatyme nustatyta tvarka, bet ir kitomis, šiame įstatyme nenustatytomis, bet jam neprieštaraujančiomis teisinėmis priemonėmis. Dėl to kreditorius, manydamas, kad bankrutuojančios įmonės sandoris, tiek sudarytas iki bankroto bylos iškėlimo, tiek ir po to, pažeidžia jo teises, turi teisę tą sandorį ginčyti *actio Pauliana* pagrindu. Draudimas bankrutuojančios įmonės kreditoriui pasinaudoti šiuo institutu ne tik neatitiktų šio instituto esmės ir paskirties, bet ir pažeistų kreditorių interesus, nes sumažėtų jų teisių ir teisėtų interesų gynimo galimybes (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2001 m. vasario 21 d. nutartis, priimta civilinėje byloje *AB Turto bankas v. BAB „Rimeda“*, *AB Lietuvos taupomasis bankas*, bylos Nr. 3K-3-201/2001; 2007 m. balandžio 16 d. nutartis, priimta civilinėje byloje *BUAB „Nordfarma“ kreditorius UAB „Armila“ v. UAB „Limedika“*, bylos Nr. 3K-3-146/2007). Teisėjų kolegija konstatuoja, kad būtent tinkamas kreditorių teisės gauti informaciją apie įmonės bankroto eigą užtikrinimas yra svarbi šių kreditorių teisių įgyvendinimo prielaida, nes kreditorius, laiku negavęs tikslios ir išsamios informacijos, negali priimti tinkamo sprendimo dėl savo reikalavimų. Kreditoriams turi būti suteikiama galimybė susipažinti su dokumentais, kad jie galėtų susidaryti teisingą vaizdą apie įmonės būklę ir priimti sprendimus dėl savo tolimesnių veiksmų, kurie turėtų įtakos ir tolimesnei bankroto eigai. Informacija apie įmonės iki bankroto bylos pradžios vykdytą veiklą ir su ta veikla susijusios apskaitos ir kiti dokumentai turėtų pateikti informacijos, kuria bankroto administratorius turėtų pateikti kreditoriams, sąrašą, nes tiesiogiai ar netiesiogiai galėtų paveikti kreditorių veiksmus, kartu ir bankroto bylos eigą. Taigi, darytina išvada, kad į sąvoką „informacija, susijusi su bankroto bylos eiga“ įeina ne tik procesiniai dokumentai, priimti bankroto byloje, bet ir kita informacija, susijusi su bankrotu. Kita vertus, negalima teigti, jog sąvoką „informacija, susijusi su bankroto bylos eiga“ reikia suprasti pernelyg plačiai. Tam tikros informacijos dėl jos specifinio pobūdžio pateikti negalima, pavyzdžiui, komercinės ar profesinės paslapties.

Apibendrinama išdėstytus argumentus, teisėjų kolegija konstatuoja, kad, vadovaujantis ĮBĮ 23 straipsnio 11 punkto nuostatomis, kreditorių susirinkimas turi nustatyti, kokia tvarka kreditoriai, įmonės savininkas (savininkai) gauna iš administratoriaus informaciją apie įmonės

bankroto bylos eigą. Kreditoriams pareikalavus pateikti reikiamą informaciją, o bankroto administratoriui atsisakius ją suteikti, kreditoriai savo teises galėtų ginti teismine tvarka.

Atsižvelgiant į nagrinėjamoje byloje nustatytas aplinkybes, pažymėtina, kad kasatoriaus ir dar vieno kreditoriaus atstovė kreditorių susirinkime pasiūlė įtraukti nuostatą dėl galimybės kreditoriams savo sąskaita susipažinti su visais bankrutuojančios įmonės dokumentais ir savo sąskaita daryti kopijas. Kasatoriaus teigimu, būtent šio pasiūlymo pagrindu buvo priimtas kreditorių susirinkimo nutarimas. Teismai taip pat nustatė, kad įmonės administratorius minėto pasiūlymo bei jo pagrindu priimto nutarimo turinį kreditorių susirinkimo protokole užfiksavo, jo paties teigimu, laikydamasis ĮBĮ nuostatų, t.y. savo nuožiūra. Teisėjų kolegija konstatuoja, jog nagrinėjamu atveju ydingas yra susirinkimo protokole užfiksuoto nutarimo turinys, nes jis neatspindi tikrosios kreditorių valios. Apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė ir aiškino ĮBĮ nuostatas, reglamentuojančias bankrutuojančios įmonės administratoriaus bei kreditorių susirinkimo teises. Kasacinio teismo praktikoje nuosekliai pažymima, kad, atsižvelgiant į administratoriaus, kaip bankroto teisės subjekto, teisinės padėties specifiką, bankroto administratorius, būdamas atsakingas už bankroto procedūrų teisėtumą ir gindamas visų kreditorių ar jų dalies arba bankrutuojančios (bankrutavusios) įmonės interesus, privalo kreditorių susirinkimo (komiteto) nutarimus vertinti teisės normų aspektu ir kreiptis į bankrotą nagrinėjantį teismą dėl įstatymo reikalavimų neatitinkančių nutarimų panaikinimo (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2010 m. gruodžio 13 d. nutartis, priimta civilinėje byloje *K.B., I. J. v. UAB „Bankroto administravimo paslaugos“*, bylos Nr.3 K-3-508/2010). Toks ĮBĮ nuostatų aiškinimas reiškia, kad bankroto administratoriui nėra suteikta teisės vienvaldiškai keisti kreditorių susirinkimo nutarimų turinį, nes priešingu atveju būtų paneigta bankroto kaip kolektyvinio proceso esmė bei kreditorių autonomijos principas. Šiuo atveju bankroto administratorius, netgi manydamas, kad kreditorių priimtas nutarimas prieštarauja įstatymo nuostatoms, neturėjo teisės savaip interpretuoti kreditorių valios ir ją iškreiptai pateikti susirinkimo protokole. Dėl šios priežasties kreditorių susirinkimo nutarimas ginčijamu klausimu toks, koks užfiksuotas kreditorių susirinkimo protokole, pripažintinas negaliojančiu.

Teisėjų kolegija, išnagrinėjusi kasacinę bylą, atsižvelgdama į išdėstytus argumentus, konstatuoja, kad dėl netinkamo materialiosios teisės normų taikymo ir aiškinimo skundžiama apeliacinės instancijos teismo nutartis keistina.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 362 straipsnio 1 dalimi,

n u t a r i a :

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2011 m. balandžio 14 d. nutartį pakeisti.

Panaikinti nutarties dalį, kuria palikta nepakeista Vilniaus apygardos teismo 2010 gruodžio 15 d. nutarties dalis, kuria atmestas reikalavimas pripažinti negaliojančiu BUAB „MV Retail“ kreditorių 2010 m. liepos 19 d. susirinkimo nutarimą Nr.11.

Šią Vilniaus apygardos teismo 2010 m. gruodžio 15 d. nutarties dalį panaikinti ir kreditorių reikalavimą patenkinti. Pripažinti negaliojančiu BUAB „MV Retail“ kreditorių 2010 m. liepos 19 d. susirinkimo nutarimą Nr. 11.

Kitą Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2011 m. balandžio 14 d. nutarties dalį palikti nepakeistą.

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai
Baranauskas

Egidijus

Davidonienė

Gražina

Grabinskas

Virgilijus